

Ἄριθ. Πρωτ. 1784.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ
ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΓΡΑΦΩΝ

— ❀ —

Πρὸς ἅπαντα τὰ γραφεῖα τῆς ἠνωμένης ὑπηρεσίας.

Προκειμένου νὰ διευκολυνθῆ ἡ ὑπηρεσία τῆς ὀργανιζομένης ἀρμολίως σεισμολογικῆς στατιστικῆς, παραγγέλλομεν, ὅπως ὑποβάλλητε τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς κατὰ μῆνα δι' ἰδίας ἀναφορᾶς ἀπ' εὐθείας πρὸς ἡμᾶς δελτίον περὶ τῶν ἐπισυμβαίνοντων ἐν τῇ ὑμετέρᾳ ἔδρᾳ ἢ τοῖς πλησιοχώροις σεισμικῶν φαινομένων, συμμορφούμενοι πρὸς τὰς κάτωθι ὁδηγίας.

α') Ἀναγραφὴ κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν τῆς ἑώρας καθ' ἣν ἐγένετο ἡ ἐναρξίς τοῦ σεισμοῦ. Ὡς χρόνος πρέπει νὰ λαμβάνηται ὁ μέσος χρόνος τῶν Ἀθηνῶν, τούτέστιν ἡ κατὰ προσέγγισιν ὥρα τῶν Ἀθηνῶν.

β') Διάρκεια τοῦ σεισμοῦ εἰς δευτερόλεπτα ἢ πρωτόλεπτα.

γ') Εἶδος τοῦ σεισμοῦ, ἤτοι ἐὰν εἶνε ἰον κἀθετος, ὑπὸ τοῦ ὁποίου τὰ σώματα ἀναβάλλονται ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, ἢον κυματοειδῆς ὑπὸ τοῦ ὁποίου τὸ ἔδαφος κυμαίνεται ὡς ἡ θάλασσα.

δ') Διευθύνσις τοῦ σεισμοῦ, ἤτοι ἐκ Βορρᾶ πρὸς Νότον, ἐκ Βορρᾶ πρὸς Ἀνατολάς, ἐξ Ἀνατολῶν πρὸς Δυσμάς, ἐκ Νότου πρὸς ἀνατολάς, ἐκ Νότου πρὸς Βορρᾶν, ἐκ Νότου πρὸς Δυσμάς, ἐκ Δυσμῶν πρὸς Ἀνατολάς, ἐκ Βορρᾶ πρὸς Δυσμάς. Ἐκκρεμῆς μικρὸν ἢ καὶ λυχνία κρεμαστὴ δύνανται νὰ δείξωσι τὴν διεύθυνσιν τοῦ κυματοειδοῦς σεισμοῦ.

ε') Ἀποτελέσματα τοῦ σεισμοῦ ἤτοι ἰον ρήγματα ἐπὶ τῶν τοίχων τῶν οἰκιῶν καὶ τίνα ταῦτα γωνίαν σχηματίζουν μετὰ τοῦ ὀρίζοντος, ἢον κατάπτωσις περιτοίχισμάτων καὶ τοίχων οἰκιῶν καὶ πρὸς ποῖον σημεῖον τοῦ ὀρίζοντος κατέπεσαν, ἢον κατακρήμνισις οἰκιῶν, κωδωνοστασίων καὶ κροῦσις κωδῶνων ἐκ τῶν σεισμικῶν δονήσεων, ἢον ρήγματα τοῦ ἐδάφους, μορφή τούτων καὶ διευθύνσις πρὸς ὀρίζοντα, ἢον ἀνάβλυσις ὑδάτων, πηλοῦ, καὶ ἀνάβουσις ἀέρων ἢ ἀτμῶν ἐκ τῶν ρηγμάτων τούτων. ἢον κατολισθησις ἢ κατὰπτωσις βράχων, ἢον τίς ἢ μετεωρολογικὴ κατάσταση ἢ πρὸ καὶ μετὰ τὸν σεισμόν, ἢον βροχή, ἀνεμοί, ἀστραπαὶ καὶ πᾶν ἕτερον τυχὸν μετεωρολογικὸν φαινόμενον.

Μόνον δὲ εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις μεγάλων σεισμῶν, ἐπιτρέπεται νὰ ὑποβάλληται ὑμῖν τηλεγραφικῶς τὸ περὶ αὐτῶν δελτίον.

Ὁ Γεν. Διευθυντῆς

Ι. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

ΧΡΟΝΙΚΑ

— ❀ —

Βροχὴ μάννα ἐν Διαβρεκίῳ τῆς ἀσιατικῆς Τουρκίας.

Λίαν περιεργὸν εἶδησιν ἀναγινώσκομεν ἐν τῇ Ναυτιλίᾳ περὶ βροχῆς μάννα ἐξ οὐρανοῦ, λαβούσης χώραν κατὰ τὸν παρελθόντα Αὐγούστον. Ὁ ἐν Βαγδάτῃ διευθυντῆς τοῦ κεντρικοῦ αὐτόθι φαρμακείου ἐπιστέλλει λεπτομερῆ περὶ τούτου ἔκθεσιν ὡς καὶ δείγματα τῆς καταπεσούσης θεραπευτικῆς οὐσίας. Βροχὴ ἀφρονος, κα-

ταπεσοῦσα εἰς τὰ περιχώρα τοῦ Διαβρεκίῳ πρωτευούσης τοῦ Κουρδιστάν (Ἀσσυρίας) κατεκάλυψεν ἐπιφάνειαν 10 περίπου χιλιομέτρων περιφερείας, συγχρόνως δὲ μετὰ τῆς βροχῆς κατέπεσον καὶ μεγάλαι ποσότητες σφαιριδίων μικρῶν, μορφήν καὶ μέγεθος κόκκων κέγγρου ἐχόντων, χρώματος κίτρινωποῦ ἔσθθεν, λινοῦ δὲ ὁμοιάζοντος πρὸς τὸ τοῦ ἀλεύρου ἔσθθεν. Τὴν οὐσίαν ταύτην συνήθρισαν οἱ κάτοικοι καὶ κατεσκεύασαν ἄρτον εὐχυμον καὶ θεραπευτικόν, ἐξ οὗ ἔτρωγον ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας.

Ὅποια δὲ τις ἦν ἡ οὐσία αὕτη καὶ πόθεν προήρχετο; Κατὰ τὴν ἐξέτασιν, ἣτις ἐγένετο ὑπὸ τῶν βοτανικῶν πρόκειται περὶ εἶδους τινὸς λειχήνης *Lecanora* καλουμένου (*Lecanora esculenta*). Κατὰ τὸν κ. Decaisne ὁ λειχὴν οὗτος φύεται ἐν μεγάλῃ ἀφθονίᾳ εἰς τὰ ξηρὰ καὶ ἄγονα βουνὰ τῆς Ταρταρικῆς ἐρήμου, τῶν ὁποίων τὸ ἔδαφος εἶνε ἀσβεστολιθικόν προσφύεται δὲ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μετὰξὺ τῶν χαλίκων, ἀπὸ τῶν ὁποίων δυσκόλως διακρίνεται ὑπὸ τῶν μὴ ἐξησκημένων ὀφθαλμῶν. Ἐν ἀφθονίᾳ ἀπαντᾷ ὁ λειχὴν οὗτος καὶ εἰς τὴν ἐρημον τοῦ Κιρκησίου τῆς Μεσοποταμίας, παρατηρήθη δὲ καὶ εἰς τὴν Ἀλγερίαν.

Ὁ περιηγητῆς Parrot ἀναφέρει ὅτι καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1828 κατέπεσαν ἐν εἶδει βροχῆς εἰς πολλὰ μέρη τῆς Περσίας παρόμοιοι λειχῆνες κατακλύσαντες πολλαχοῦ τὸ ἔδαφος εἰς ὕψος 0,20 τοῦ μέτρου. Τὰ ζῶα ἀπλήστως κατέτρωγον αὐτούς, οἱ δὲ ἰθαγενεῖς τοὺς συνέλεγον καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐχρησιμοποιοῦν ἀντὶ ἄρτου.

Πρὸς ἐξήγησιν τοῦ φαινομένου τούτου πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι συμβαίνει πολλακίς ὑπὸ τῶν τυφῶνων καὶ ἀνεμοστροβίλων νὰ ἀποσπῶνται ἐκ τοῦ ἐδάφους καὶ ἀνυψῶνται εἰς τὸν ἀέρα οἱ ἐν λόγῳ λειχῆνες, νὰ μεταφέρωνται δὲ κατὰ τὴν φορὰν τῶν τυφῶνων καὶ ἀκολούθως νὰ καταπίπτωσι μετὰ τῆς βροχῆς, ἣτις συνήθως ἐπακολουθεῖ εἰς τοὺς τοιοῦτους τυφῶνας.

Τοιοῦτου εἶδους βροχῶν ἔχει νὰ ἀναφέρῃ ἡ ἱστορία πολλὰ παραδείγματα καὶ οὐχὶ μόνον τὸ ἐν τῇ παλαιᾷ Διαθήκῃ ἀναφερόμενον ὅτι ὁ Θεὸς ἔτρεφε τὸν ἔκλεκτόν του λαὸν τῶν Ἰουδαίων ἐπὶ 40 ἡμέρας διὰ τοῦ ἐξ οὐρανοῦ καταπίπτοντος μάννα. Ν. Γ.

‡

Πῶς φαίνεται ὁ κόσμος εἰς τὰ κατώτερα ζῶα.

Ὁ κ. J. Lubbock ἐν τῷ προσφάτως ἐκδοθέντι συγγράμματι αὐτοῦ περὶ τῶν αἰσθήσεων καὶ τοῦ ἐνστικτοῦ παρὰ τοῖς κατωτέροις ζῴοις ἀναφέρει ὅτι τὰ ἔντομα, ἐκτὸς τῶν ὀργάνων τῶν ἄλλων αἰσθήσεων, φέρουσιν ἐπὶ τῶν παρειῶν των καὶ ὄργανα δι' ἐντυπώσεις ὄλως ἄλλοίας καὶ ἀγνώστους ἡμῖν. Οὕτω λ. χ. διὰ πειραμάτων γενομένων ἐπὶ τινῶν μαλακοστράχων (ἀ-